Onderwerp
Afronding Aanvalsprogramma
Informatievoorziening Politie

Programmaraad AVP

Organisatieonderdeel
Korpsleiding
CIO

Behandeld door
CIO

Functie
CIO

Telefoon

E-mail

Ons kenmerk
2017-0072044

Uw kenmerk

In afschrift aan

Datum
30 november 2017

Bijlage(n)
1

Pagina
1

Geachte voorzitter en leden van de programmaraad,

De samenleving verandert snel en dit leidt tot nieuwe vraagstukken. Technologische ontwikkelingen, digitalisering, de toenemende beschikbaarheid van informatie en cyberdreiging spelen een steeds prominentere rol. De politie moet daarop aansluiten en daarbij ook anders naar veiligheid kijken. Welke expertise is nodig en hoe kunnen burgers worden betrokken. Het verwerken van grote hoeveelheden gegevens wordt belangrijker. Het is natuurlijk een uitdaging om als grote organisatie in het vereiste tempo mee te bewegen, en gelijktijdig vooruit te kijken, naar de politie van overmorgen. De politie staat voor een majeure opgave om het korps up-to-date te houden. Door de aankomende pensioneringsuitstroom moeten de komende jaren duizenden nieuwe medewerkers instromen, die snel inzetbaar moeten zijn. De bescherming van onze informatie vraagt steeds meer aandacht. Om het huidige en toekomstige politiewerk te faciliteren is een informatievoorziening en -organisatie nodig die aan sluit op deze ontwikkelingen en bij een aantal specifieke ontwikkelingen voorop loopt.

Het Aanvalsprogramma informatievoorziening politie (AVP), dat sinds 2011 werkte aan het op orde krijgen van de informatievoorziening, wordt conform planning eind 2017 afgerond. Bijgevoegd vindt u de door de programmadirecteur AVP opgestelde eindrapportage. In deze brief wordt de eindrapportage toegelicht. Dit begint met een algemeen beeld. Daarna wordt in gegaan op de effecten en de resultaten van het programma. Vervolgens zal worden in gegaan op de IV-opgaven voor de komende tijd.

Met de vorming van één politiekorps is een stap gezet in de ontwikkeling van een politieorganisatie die weet aan te sluiten op de ontwikkelingen in de maatschappij, nu en in de toekomst. Ook de IV-organisatie is opnieuw ontworpen en opgebouwd[1]. De complexe organisatie en aansturing van de informatievoorziening van de politie ICT zoals die in 2011 bestond, is verleden tijd. Tegelijk met deze opgave, is het AVP uitgevoerd. Het AVP was een antwoord op de meest prangende problemen op het terrein van de ICT van de politie in 2011. Tegelijkertijd was het niet de oplossing voor álle IV-opgaven, die lopende het programma omvangrijker bleken dan in 2011 was ingeschat. Met het AVP zijn stappen gezet in het op orde brengen van de informatie-

[1] De *inrichting van de informatievoorziening* in het inrichtingsplan Nationale Politie van december 2012 was opgesteld met een voorbehoud. In oktober 2013 heeft hierop een wijziging plaatsgevonden inzake organisatie van de IV. Tweede Kamerstuk 29628 nr. 421, 2013.

voorziening van de politie. In de eindrapportage van de programmadirecteur, is beschreven welke effecten en resultaten zijn bereikt.

Op IV-gebied is vooruitgang geboekt. Politiemensen delen meer dan ooit dezelfde systemen en dezelfde informatie. Door het AVP is het ICT landschap vereenvoudigd, gemoderniseerd en gestandaardiseerd. De achterstand die de politie had ten opzichte van vergelijkbare organisaties is ingelopen. Met het AVP heeft de politie een significante technische inhaalslag gemaakt op het ICT-domein en "laat de politie behoud van momentum zien door het laten landen van de uitkomsten in de staande ICT-organisatie en inbedding in bestaande processen".[2] Dit neemt niet weg dat er nog grote uitdagingen zijn. Doordat het nodig was om eerst de focus te leggen op het stabiliseren van de technische infrastructuur en later op het ondersteunen van de vorming van de nationale politie, is niet alle geplande vernieuwing gerealiseerd. De grootste ergernis van de operatie is nog niet opgelost; de basissystemen voor handhaving (BVH) en opsporing (Summ-IT) zijn nog niet vervangen. Dit betekent dat politiemedewerkers nog altijd meervoudig moeten invoeren in beperkt gebruiksvriendelijke systemen[3]. Ook de noodzakelijke technische vernieuwing voor de meer specialistische onderdelen van onze organisatie vraagt nog om aandacht. Het later bewerkstelligen van de vernieuwing heeft ook gevolgen voor de beheerlasten van de IV. Doordat systemen langer in gebruik gehouden moeten worden, is de periode met dubbele beheerlasten langer dan voorzien. Met de uitkomsten van het P&M onderzoek is hierop geanticipeerd en geld toegevoegd aan de politiebegroting.[4]

Met de afronding van het AVP komt per 1 januari 2018 een einde aan een periode met een aparte programmaorganisatie en een aparte sturingslijn. Hiermee komt de lijnorganisatie aan zet om de verbetering, vernieuwing en innovatie van de IV vorm te geven. Met de resultaten die in het AVP zijn neergezet, de kennis en ervaring die daarin is opgedaan, de ontwikkeling van de politieorganisatie en de IV-organisatie daarbinnen, is de lijnorganisatie daar klaar voor. Er wordt steeds meer onder architectuur gewerkt en er is een landelijk portfolioproces ingericht. Vraag en aanbod van IV-capaciteit wordt hierin jaarlijks afgestemd op de wensen van de operatie. Hierdoor is de ook de operatie meer aan het stuur gekomen, maar er is ook het besef dat dit nog verder dient te worden verstevigd.

Uitdagingen voor de toekomst zijn het verder vormgeven van de vernieuwing en innovatie, de verdere uitlijning tussen operatie en informatievoorziening en het up-to-date en wendbaar houden van de IV-organisatie en de onderliggende techniek. Het realiseren van de vernieuwing van de transactionele systemen (als vervanging van BVH

[2] Gartner, Analyse technologische voortgang en financiële impact IV, 2016; Gartner, Update technologische vooruitgang AVP, september 2017

[3] In november 2017 is wel een koppeling gemaakt tussen BVH en Summ-IT waarmee een aantal gegevens vanuit de BVH in Summ-IT kunnen worden geladen en daarmee niet opnieuw ingevoerd hoeven worden.

[4] PWC, Inzicht in de omvang van het personele en materiële budget nationale politie 2016-2020, maart 2016.

en Summ-IT), deze in te bedden in de nieuw opgebouwde infrastructuur en gelijktijdig te komen tot uniformering van de werkprocessen is de eerstvolgende stap die genomen wordt in de verbetering van de IV. Een aparte uitdaging is het centraal in beheer nemen van systemen die nu nog in beheer zijn bij de eenheden (eigen beheerde omgevingen).

Aanvalsprogramma informatievoorziening politie

De afgelopen decennia zijn de behoeften en mogelijkheden op het gebied van informatievoorziening enorm gegroeid. Na de invoering van het regionale politiebestel in 1993 werden IV ontwikkelingen vooral vormgegeven binnen de verschillende (regio)korpsen, ook werden bovenregionale voorzieningen gevormd. Ontwikkeling en beheer van een adequate en uniforme informatievoorziening was geen vanzelfsprekendheid. Er zijn meerdere initiatieven genomen om te komen tot verbetering van samenhang in de informatiehuishouding: o.a. het platform politiële informatievoorziening (1995), het convenant politie en de regieraad ICT politie (1999), het concern informatiemanagement politie en de ICT service coöperatie politie, justitie en veiligheid (2002) en de voorziening tot samenwerking Politie Nederland (2006). In verschillende onderzoeken[5] over die periode werd geconstateerd dat de informatievoorziening onvolledig en onvoldoende betrouwbaar was, dat verantwoordelijkheidslijnen diffuus waren en dat achterstanden moesten worden ingelopen. Ook werd opgemerkt dat de afstand van de operatie tot de ICT-besluitvorming groot was.

Aanleiding AVP

In 2010 was er een langdurige verstoring van de ICT dienstverlening bij de toenmalige politiekorpsen in Noord en Oost Nederland waar de politiemedewerkers veel last van hadden omdat er enkele weken geen of beperkte IV-dienstverlening was. De Algemene Rekenkamer (ARK), die op verzoek van de minister van Veiligheid en Justitie onderzoek deed, concludeerde in 2011[6], dat de politie in de tien jaar daarvoor weinig vooruitgang had geboekt bij het structureel oplossen van knelpunten in de ICT. Het ontbrak aan een landelijke informatiehuis-houding. Dit kwam door de complexe organisatie en aansturing. Basisvoorzieningen waren niet toekomstvast, matig gebruiksvriendelijk en niet eenduidig ingevoerd; zo waren er 26 versies van de basisvoorziening handhaving (BVH) en 6 verschillende varianten van de basisvoorziening opsporing (BVO). De inrichting van de regionale verzorgingsgebieden was niet geharmoniseerd. De ICT ondersteunde het werk van de politie daarmee niet naar behoren. Deze stand van zaken leidde tot hoge beheerkosten waardoor ruimte voor vernieuwing beperkt was. Ook andere onderzoeken gaven aan dat continuïteit en stabiliteit en de gebruiksvriendelijkheid van systemen onvoldoende was.

---

[5] Algemene Rekenmaker, Beheer in het nieuwe politiebestel: stand van zaken op hoofdlijnen, Tweede Kamerstuk 24548, 1995; Algemene Rekenkamer, Zicht op taakuitvoering politie, Tweede Kamerstuk 28791 nr. 2, 2003; Lokaal Verankerd, nationaal versterkt – stuurgroep evaluatie politieorganisatie, 2005; Evaluatierapport stuurgroep politieorganisatie, Tweede Kamerstuk 29628 nr. 23, 2005; Inspectie OOV, Samen werken, samen beveiligen - informatiebeveiliging bij de Nederlandse Politie, Tweede Kamerstuk 29628 nr. 48, 2007.

[6] Algemene Rekenkamer, ICT Politie 2010, Tweede Kamerstuk 29350 nr. 10, 2011.

Het programma

Om de informatievoorziening op orde te brengen is het AVP[7] ingesteld. Met het programma werd focus en centrale sturing aangebracht op het verbeteren van de IV van de politie. Dit was mogelijk omdat in de transitieafspraken van februari 2011, ter voorbereiding op de invoering van de nationale politie, met het korpsbeheerdersberaad en het college van procureurs-generaal was afgesproken dat de volledige regie over de ICT van de politie bij de minister van Veiligheid en Justitie zou komen te liggen. De vorming van de nationale politie lag in het verschiet, al was toen nog niet uitgekristalliseerd hoe deze er precies uit zou komen te zien Het AVP dat startte in het najaar van 2011 werd daarom in nauwe samenwerking met de kwartiermaker nationale politie opgesteld. Aangegeven werd dat vernieuwing van de ICT een zaak van lange adem is.[8]

De voor het AVP gestelde doelen waren:

- Meer gebruiksgemak en grotere bruikbaarheid van systemen voor politiemensen;
- Minder uitval van systemen en verlies van gegevens;
- Meer en betere informatie-uitwisseling binnen de politie en tussen politie en partners;
- Meer flexibiliteit en toekomstvastheid van de informatievoorziening;
- Lagere kosten van de informatievoorziening en ICT, vooral op het terrein van beheer;
- Bijdrage aan directe tijd politie (toegevoegd in BAVP 2013-2017).

Het AVP is uitgevoerd door een aparte programmaorganisatie met een aparte verantwoordingslijn die naast de bestaande lijnorganisatie stond, eerst van de regionale en later van de nationale politie. De minister van Veiligheid en Justitie was gedurende de hele periode opdrachtgever. Het gedelegeerd opdrachtgeverschap en voorzitterschap van de Programmaraad was belegd bij de directeur-generaal Politie en is na de vorming van de nationale politie overgegaan naar de korpschef. In de Programmaraad, waarin politie en departement participeren, zijn beslissingen ten aanzien van het AVP genomen. De CIO was opdrachtnemer, die zich daarbij liet ondersteunen door een programmadirecteur. Het AVP is gefinancierd middels een geoormerkt budget (financiële bestemmingsreserve) uit gelden van de politie.[9]

In 2012 heeft de minister van Veiligheid en Justitie de Review Board Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie ingesteld[10] (aanvankelijk Review Team genoemd). Deze had tot taak te beoordelen in hoeverre met de uitvoering van het AVP de door de minister gewenste richting, doelen en resultaten worden bereikt en naar

[7] AVP 2011-2014, Tweede Kamerstuk 29628 nr. 269, 2011.
[8] Tweede Kamerstuk 29628 nr. 269, 2011.
[9] Tweede Kamerstuk 29628 nr. 279, 2011.
[10] Instellingsbesluit Review Board Aanvalsprogramma Informatievoorziening Politie, 14-12-2012, Staatscourant, nr. 1260, 16-01-2013. Besluit opnieuw instellen van de Review Board en daarmee het verlengen van de instellingstermijn, 21-12-2016, Staatscourant, nr. 67685, 9-12-2016.

aanleiding hiervan gevraagd en ongevraagd te adviseren. Op 16 november 2017 heeft de Review Board haar eindverslag aan de minister aangeboden.

De toenmalige landelijke CIO is in 2011 gestart met de uitwerking en uitvoering van het AVP 2011-2014. In het voorjaar van 2012 is, naar aanleiding van een kritisch tussen-advies van de Review Board, waarin o.a. op continuïteitsrisico's werd gewezen, de uitvoering van het AVP verscherpt en zijn een interim CIO en CTO aangesteld.[11] De interim CIO heeft daarop een bijgesteld AVP[12] opgeleverd dat door de minister is vastgesteld en met de Tweede Kamer is gedeeld. Met dit BAVP 2012-2013 is in 2012 de keuze gemaakt om (voorlopig) de beschikbare capaciteit vooral in te zetten op het vergroten van de stabiliteit en continuïteit van de bestaande ICT-voorzieningen.

Bij de start van de nationale politie op 1 januari 2013, is ondergetekende aangetreden als CIO en lid van de korpsleiding. In 2013 is het BAVP 2013-2017[13] opgesteld en verder uitgevoerd. Dit was een verdere uitwerking en specificering van de in 2012 gemaakte keuzes in prioriteitstelling. Omdat er nog steeds sprake was van achterstallig onderhoud en continuïteitsrisico's op lange termijn, is met het BAVP 2013-2017 gekozen voor een aanpak van structurele vernieuwing, zowel van infrastructuur als applicatieportfolio. Een moderne, toekomstbestendige infrastructuur is namelijk randvoorwaardelijk voor de vernieuwing van de operationele systemen. Met deze overeengekomen prioriteitstelling was reeds in 2013 duidelijk dat de uitrol van de geplande vernieuwing na afloop van het programma door zou lopen.

Resultaten AVP

Bijgaande eindrapportage geeft een overzicht van de resultaten en alle projecten die door het AVP zijn uitgevoerd. Op 31 oktober 2017 was 77% van de resultaten behaald. De prognose is dat bij het beëindigen van het programma 82% van de geplande resultaten volledig behaald zal zijn[14], omdat er in de laatste twee maanden van het programma 12 resultaten opgeleverd worden, verdeeld over de totale breedte van het programma.[15]

De prognose van behaalde resultaten op de drie deelprogramma's van het AVP is op 31 december 2017 als volgt:

- technische infrastructuur, 88% behaald *(op 31 oktober 2017: 86%)*;
- voorzieningen operatiën, 67% behaald *(op 31 oktober 2017: 63%)*;
- voorzieningen bedrijfsvoering, 98% behaald *(op 31 oktober 2017: 91%)*.

---

[11] Tweede Kamerstuk 29628 nr. 312, 2012.

[12] Bijstelling AVP 2012 tweede helft en 2013 eerste helft 2013, Tweede Kamerstuk 29628 nr. 327, 2012.

[13] Tweede Kamerstuk 29628. nr. 426, 2013.

[14] Voor de berekening van het percentage gereedheid wordt de methodiek gebruikt die in 2016 tussen politie en Review Board is overeengekomen.

[15] 3 resultaten Technische Infrastructuur, 3 resultaten Voorzieningen Operatien, 6 resultaten Voorzieningen Bedrijfsvoering.

Van het meest zichtbare geplande resultaat van het AVP, de vervanging van de transactionele systemen voor handhaving (BVH) en opsporing (Summ-IT) door OPP[16], was op 31 oktober 36% van de geplande resultaten behaald en zal op 31 december 43% behaald zijn. Zoals hierboven reeds beschreven, is dit de eerste stap in de verdere vernieuwing van de IV.

Van de zes programmadoelen zijn er vier geheel gerealiseerd. Dit houdt in dat:

- er minder uitval van systemen en verlies van gegevens is;
- er meer en betere informatie-uitwisseling is binnen de politie en tussen de politie en partners;
- de informatievoorziening meer flexibiliteit heeft en toekomstvast is;
- door de bijdrage van IV-voorzieningen tijd vrij is gemaakt voor andere politietaken dan administratie waardoor er meer capaciteit beschikbaar is voor de operatie (bijdrage aan directe tijd politie).[17]

Twee programmadoelen zijn niet geheel binnen de programmaperiode gerealiseerd. De doelstelling 'meer gebruiksgemak en grotere bruikbaarheid van systemen voor politiemensen' heeft zich de laatste twee jaar richting het einddoel ontwikkeld, maar dit is nog niet geheel behaald. Het doel was een rapportcijfer 7 te behalen op de algemene tevredenheid tegenover een 6,3 bij de start van het programma. Bij de laatste meting[18] is de IV van de politie door de medewerkers gewaardeerd met 6,7. De oorzaak van het niet geheel behalen van dit doel ligt in de keuze om eerst te investeren in de stabiliteit van de systemen en de infrastructuur en in het ondersteunen van de afronding van de reorganisatie. Hiermee is de realisatie van de vernieuwing van de transactionele systemen door OPP in de tijd naar achteren geschoven. Zoals eerder gesteld, is hiermee de grootste IV-ergernis van de operatie nog niet opgelost. Het afronden van OPP door de staande organisatie, na afloop van het programma, zal naar verwachting de waardering van de IV verder doen toenemen.

Hiernaast is de doelstelling 'lagere kosten van de informatievoorziening en ICT, vooral op het terrein van beheer' zoals verwacht niet geheel gerealiseerd. Door de gemaakte keuzes is er langer sprake van dubbel beheer. Daarnaast zijn er, in antwoord op actuele ontwikkelingen, ook nieuwe systemen in beheer genomen, waardoor de wel bereikte besparingen worden gecompenseerd. Dit wordt verder toegelicht in de financiële paragraaf.

[16] Operationeel Politie Proces

[17] Hierbij is het goed om op te merken, dat dit aantal is opgebouwd uit optellingen van kleine hoeveelheden tijdswinst per handeling bij een grote groep politiemedewerkers. Het is dus niet zo, dat dit getal één op één door vertaald kan worden naar 3.000 extra beschikbare politieagenten, maar wel dat er door het terugbrengen van administratieve handelingen meer capaciteit beschikbaarheid is voor de operatie.

[18] De metingen worden gedaan middels de Belevingsmonitor IV, dit is een wetenschappelijke methode die twee maal per jaar de tevredenheid over de informatievoorziening meet.

De uitvoering van het AVP betrof 198 projecten, in de drie deelprogramma's technische infrastructuur (1), voorzieningen bedrijfsvoering (2) en voorzieningen operatiën (3), onder aansturing - sinds medio 2013 - van een programmadirecteur AVP. Meest markante resultaten zijn:

(ad 1) Het landelijk maken en vernieuwen van de centrale rekencentra en infrastructuur (de centrale rekencentra zijn ingericht en het eerste decentraal rekencentrum is uitgezet) verbonden door breedbandglasvezel. Er is een robuuste landelijke netwerkvoorziening voor dataverkeer en telefonie. De politie werkt op één landelijk domein waardoor politiemedewerkers in heel Nederland kunnen inloggen in de eigen digitale werkomgeving. Er zijn 94.000 interne en 6.000 accounts van ketenpartners en de Politieacademie gemigreerd naar de nieuwe Citrix omgeving. Alle politiemedewerkers zijn overgezet naar een @politie.nl e-mailadres. Er is een nieuwe landelijke e-mailomgeving neergezet en daar zijn circa 100.000 postbussen naar gemigreerd. Applicatiesanering heeft geleid tot een afname van circa 1200 applicaties naar circa 370. Vanuit de Operations Control Room wordt landelijk gemonitord op end-to-end beschikbaarheid voor de belangrijkste systemen, inclusief databases. Voor specialistische eenheden die werken met digitale expertise is een eerste digitaal transferium opgeleverd. Het aantal zogenaamde prio-1 storingen is gedaald van 4.067 in 2010 naar ongeveer 360 per jaar in 2017.

(ad 2) Er is één landelijke bedrijfsvoeringsysteem voor elk facet van de bedrijfsvoering: facilitair management (Planon), financiën (Smartstream), personeelsadministratie (Beaufort), medewerkers-selfservice (Youforce), opleidingen, beroepsvaardigheden en wapenregistratie (OSIRIS en OIS), salarisadministratie (Gemal), capaciteitsmanagement (BVCM), verzuim (Verzuimexpert). Dit waren belangrijke dragers voor de vorming en werking van één politieorganisatie. Identiteits- en toegangsmanagement is gerealiseerd op basis van één HR administratie. Het prestatiedashboard bedrijfsvoering geeft leidinggevenden inzicht in verzuimpercentages, capaciteitsmanagement, formatie en bezetting.

Op het gebied van contact met de burger en communicatie is politie.nl geheel vernieuwd, en twee maal gekozen tot website van het jaar, waarmee er één landelijke website is waarop de burger informatie kan vinden over en delen met de politie. Via 'misdaad in kaart' is het mogelijk om gemelde inbraken in de eigen woonomgeving te volgen. Burgerportaal, een on-line aangiftemogelijkheid en de 'aangifte volg service' zijn toegevoegd. Intern zijn één intranet en de landelijke bereikbaarheidsgids opgeleverd.

(ad 3) De 16 meest gebruikte formulieren van de BVH zijn vereenvoudigd. De regionale BVH's zijn geconsolideerd per eenheid (dus van 26 naar 11). Aangifte via intranet is verbeterd en BVH-Web is geïmplementeerd, waarmee de levensduur van de BVH is verlengd in afwachting van de vernieuwing. Eveneens in afwachting van de vernieuwing is een landelijk systeem voor de opsporing opgeleverd, de tijdelijke voorziening Summ-IT. De ontwikkelde module om diverse systemen te bevragen (BVI-IB) kent al meer dan 51 miljoen unieke bevragingen per jaar. Verschillende ketenpartners zoals Openbaar Ministerie, Koninklijke Marechaussee en Ministerie van Buitenlandse Zaken zijn hierop aangesloten (4,6 miljoen bevragingen per jaar). Met

Bluespotmonitor kunnen incidenten geografisch worden weergegeven. Met BOSZ kunnen politie en Openbaar Ministerie sturen op het proces van zaaksafhandeling. De module e-briefing ondersteunt het proces van (de)briefen en is in gebruik bij meer dan 300 teams. Bij een calamiteit kan hiermee landelijk een dia worden gepusht, die in elke briefing geforceerd wordt opgenomen. De module Executie & Signalering om, in opdracht van het CJIB, opgelegde straffen uit te voeren, is in gebruik bij alle centrale executie teams. Met Agora, in gebruik bij ruim 300 teams, kunnen medewerkers vanaf verschillende locaties samenwerken en met elkaar informatie delen.

MEOS is beschikbaar op smartphones voor operationele politiemedewerkers. Hiermee kan plaats- en tijdonafhankelijk direct politiewerk worden uitgevoerd waar dat voorheen (contact met) een bureau vereiste. Eind 2017 hebben alle medewerkers een smartphone. Mobiele platforms ondersteunen ook tablets en Chromebooks. Het programma mobiel werken heeft in 2017 de Computable Award geworden in de categorie 'Best Digital Transformation van het jaar'.

Hoewel voor de gebruiker minder direct zichtbaar, is de betekenis van de resultaten op het gebied van de technische infrastructuur groot. Naast stabiliteit en continuïteit is met de modernisering van de infrastructuur een solide basis gelegd voor toekomstige ontwikkelingen. Belangrijk is ook de start die gemaakt is met de vernieuwing van de transactionele systemen. Operationeel Politie Proces (OPP) vormt hiervoor de basis. Het is een platform met innovatieve technologie voor de registratieve applicaties die vanuit een centrale opslagomgeving zorgdragen voor eenmalige vastlegging en meervoudig gebruik van gegevens. Daarnaast ondersteunt het een moderne manier van ontwikkelen waarbij een korte time-to-market optimaal aansluit op veranderende behoeftes vanuit het moderne politiewerk en de eisen vanuit een steeds meer digitaliserende samenleving. Door het AVP zijn hierop twee hierboven al genoemde functionele modules ontwikkeld en in gebruik genomen: e-briefing en Executie & Signalering, de uitrol van overige modules zal door de staande organisatie gebeuren.

Context

De bereikte resultaten zijn mede het gevolg van de context waarin het programma gedurende de afgelopen jaren is uitgevoerd en de keuzes die daarin zijn gemaakt. De politie ging van een regionaal naar een nationaal bestel en doorliep een grootschalige reorganisatie. Dit is vanuit het programma ondersteund. Er werd een nieuwe IV-organisatie opgebouwd. Tegelijkertijd moest de dienstverlening worden gecontinueerd. Diverse gebeurtenissen in de maatschappij vereisten bijzondere politie-inzet, de politieprestaties dienden op peil te blijven, er moest rekening gehouden worden met het absorptievermogen van de politieorganisatie en er werden politiek bestuurlijk prioriteiten gesteld. De samenhang met ketenpartners bleef van belang en ook werd duidelijk dat mobiel werken steeds dominanter zou worden. Kortom, een dynamiek die invloed had op de voortgang en planning van de doelstellingen van het AVP. In de Programmaraad kwam dit steeds aan de orde. Een aantal ontwikkelingen wordt hieronder toegelicht.

De vorming van de nationale politie en de personele reorganisatie was een operatie die omvangrijker bleek te zijn dan vooraf was ingeschat. De hiervoor (en voor de vorming van het Politiedienstencentrum (PDC)) noodzakelijke aanpassingen in informatievoorziening en bestuurlijke prioritering zijn ondersteund. Het ging onder meer om 'dag1gereed' (1-1-2013), de inwerkingtreding van de basisteams en districtsrecherches waarvoor de BVH is geconsolideerd per eenheid en de landelijke bedrijfsvoeringssystemen zijn opgeleverd ('dag2gereed', op 1-1-2015), de herijking van het Realisatieplan nationale politie, de herijking van de opsporing en de afronding van de reorganisatie (basis op orde). Het deed een beroep op het aanpassingsvermogen en de capaciteit van het AVP. Daarmee is een bijdrage geleverd aan de realisatie van de nationale politie, maar dit betekende ook dat planning van AVP projecten moest worden bijgesteld.

Verder is ingespeeld op verschillende actuele opgaven voor de politie zoals de inhuldiging van de Koning, de Nucleair Security Summit en MH17. Dat gold ook voor maatschappelijke vraagstukken als de grote instroom van vreemdelingen in 2015 en terroristische dreigingen die nationaal en internationaal een grote dynamiek creëerden, en voor incidenten rond informatiebeveiliging en autorisaties binnen de politieorganisatie zelf. Schaarse IV expertise die hier naar toe werd verschoven had als gevolg dat een aantal AVP projecten niet meer binnen de geplande tijdlijnen kon worden gerealiseerd.

Een andere belangrijke ontwikkeling is de steeds sneller groeiende vraag van de operatie naar mobiele toepassingen. Het op locatie (op straat) zelfstandig en ter plaatse bevragingen kunnen doen om personen en voertuigen te identificeren of het kunnen invoeren van informatie draagt direct bij aan effectiever politiewerk. Daarom is MEOS in 2013 opgenomen in het BAVP 2013-2017. Mobiel werken bespaart tijd omdat informatie actueel beschikbaar is op díe plaats en dát moment dat het nodig is. Er kunnen digitaal bonnen worden gemaakt en het is mogelijk om (eenvoudige) aangiftes in MEOS op te nemen. Mobiel werken wordt ook gefaciliteerd met tablets en Chromebooks. Hierdoor is de dienstverlening naar burgers verbeterd; aangiftes kunnen bijvoorbeeld op locatie worden opgenomen.

Het AVP stond als programma weliswaar naast de staande IV-organisatie, die opnieuw ontworpen, opgebouwd en in werking moest worden gebracht, maar de onderlinge afhankelijkheid en verbinding was groot. De staande organisatie ondersteunde het AVP met capaciteit en was leverancier, ontvanger, eigenaar en beheerder van de resultaten van het AVP. De AVP resultaten en ervaringen zijn daarmee niet op zich ontwikkeld, maar op een manier dat zij goed konden worden overgebracht naar de staande organisatie. Daarom zijn in 2016 en 2017 al op onderdelen (door)ontwikkelingen vanuit het AVP overgedragen aan de IV-organisatie, o.a. Business Intelligence en Datacenterconsolidatie. Naast producten zijn ook nieuwe werkwijzen overgebracht van programma

naar staande organisatie. Zo is Agile werken de basis onder het nieuwe Productiehuis.[19] De huidige IV-organisatie is dan ook in staat om de resultaten uit het AVP ter hand te nemen en door te ontwikkelen.[20]

Algemeen en voortdurend aandachtspunt is de beschikbaarheid van voldoende capaciteit en de krappe arbeidsmarkt op IV-expertise geweest. Hierdoor was (en is) het niet altijd mogelijk om (tijdig) noodzakelijke capaciteit in te zetten of flexibel inzetbare capaciteit in huis te halen.

Financieel
Over de totale periode van het AVP was een geoormerkt programmabudget van € 374 mln. beschikbaar. Voor de realisatie daarvan binnen de verschillende deelprogramma's en over de jaren, wordt verwezen naar de eindrapportage. De totale realisatie zal eind 2017 uitkomen op € 343 miljoen. Als gevolg van eerder genoemde keuzes, zijn niet alle beoogde doelen en resultaten volledig behaald. Vanuit het beschikbare programma-budget is op 31 december 2017 nog € 31 mln. niet besteed. De operationele noodzaak en ambitie om de doelen en resultaten op de vernieuwing van de operationele systemen te behalen, is onverminderd aanwezig. Het volledige restant budget blijft daarom na afloop van het programma beschikbaar voor IV-ontwikkeling. Dit was ook als uitgangs-punt van de financiële raming van het BAVP 2013-2017 gedefinieerd.

In de businesscase die ten grondslag lag aan het AVP was het streven om vanaf 2018 een besparing op IV-beheer te hebben gerealiseerd van € 19 mln., oplopend tot € 58 mln. structureel per jaar in 2020. De beheerkosten bij de start van het AVP waren hiervoor het ijkpunt. Door trajecten als virtualisatie en centralisatie is een groot deel van de verlaging van de beheerinspanning in de tijd naar voren gehaald. De gerealiseerde besparingen komen daarom uit op € 30 mln. per jaar. De totaal beoogde besparing van € 58 mln. per jaar zal naar verwachting later dan 2020 gerealiseerd worden. Dit is het gevolg van het later realiseren van een deel van de vernieuwing en daarmee het saneren van de oude voorzieningen met een hogere beheerlast.

Echter, de aflopen jaren is nieuwe dienstverlening in beheer genomen, zoals mobiel werken (MEOS) en big data voorzieningen. Ook is er ingespeeld op ontwikkelingen die andere eisen aan de IV dienstverlening stellen, zoals de toegenomen dreiging op het gebied van terrorisme en cybercrime. Een afname van de totale beheerkosten is daarmee niet bereikt. Met de toenemende digitalisering is het aannemelijk dat in de toekomst nog meer nieuwe voorzieningen in beheer moeten worden genomen, waarmee de totale beheerlast toe zal nemen. Basis voor de ontwikkeling van de totale

[19] Het Productiehuis is een virtuele organisatievorm waarin de diensten IM en ICT samen met de operatie bouwen aan betrouwbare en flexibele informatievoorziening voor de politie. Hierin wordt langs een stelsel van afspraken capaciteit geleverd, architectuur bewaakt, software ontwikkeld en er op toegezien dat geleverde software voldoet aan gestelde kwaliteitseisen. De diensten IM en ICT bouwen hierin samen met de operatie in multidisciplinaire teams aan betrouwbare en flexibele informatievoorziening voor de politie.
[20] KPMG, Readiness onderzoek, 2016.

meerjarige IV-lasten is in het P&M-onderzoek[21] neergezet waarbij ook vastgestelde nieuwe dienstverlening is opgenomen.

Vooruitblik

Met het AVP is veel bereikt, maar er moet ook nog veel gebeuren. Hiervoor zal de richting die met het AVP is ingeslagen door de staande organisatie worden doorgezet. Het diensthoofd ICT, tevens chief technology officer (CTO), heeft de opdracht op zich genomen om de beheerlasten verder omlaag te brengen, zodat financiële ruimte gecreëerd wordt voor verdere vernieuwing. Dit is nodig om de verdeling van het IV-middelen voor exploitatie en beheer en voor vernieuwing ook op de lange termijn in balans te kunnen houden. Het terugbrengen van de beheerlast zal onder anderen door het afronden van de datacenterconsolidatie en het verder standaardiseren van techniek invulling krijgen. In 2018 zullen hiervoor alle componenten van de decentrale rekencentra gemigreerd zijn naar de centrale rekencentra, waarna in 2019 de ontmanteling van de decentrale rekencentra wordt opgepakt.

Governance IV

Met het afronden van het AVP is de dubbele sturingslijn[22] op IV verleden tijd en kan de politie vanaf 1 januari 2018 integraal sturen op de gehele IV; het beheer en de vernieuwing. Om de balans tussen beheerkosten, stabiliteit/onderhoud en vernieuwing te behouden, wordt een verhouding gehanteerd van maximaal 70% voor ICT beheerlasten en tenminste 30% voor de vernieuwing. De verdeling van de 30% voor ontwikkeling is belegd bij het KMTO[23], dat daarnaast de afgesproken verhouding van 70 -30 bewaakt. De directeur PDC is verantwoordelijk voor de besteding van de middelen voor de ICT beheerlasten. Besluitvorming door het KMTO wordt voorbereid door de commissie Business & Informatie (B&I)[24]. In de commissie B&I wordt de IV uitgelijnd op de operatie. Daarnaast heeft de commissie B&I de taak toezicht te houden op het naleven van architectuur, de financiën (verbetering en vernieuwing) en het naleven van het stelsel van IV-governance en het portfoliomanagement.

Nadrukkelijk besloten is tot het doorzetten van de ontwikkeling van OPP na afloop van het AVP. Op dit moment worden de eerste voorbereidingen gedaan voor het

---

[21] PWC, Inzicht in de omvang van het personele en materiële budget nationale politie 2016-2020, maart 2016.

[22] Voor het AVP was een aparte lijn van governance ingericht waardoor er zowel vanuit Programmaraad als vanuit de korpsleiding sturing was op de IV. Om samenhang te bevorderen liepen voorstellen in het kader van het AVP via het overleg van de korpsleiding naar de Programmaraad. Er was een MT-CIO ingericht om te zorgen voor samenhang tussen de ontwikkelingen van het AVP en de reguliere IV organisatie. In 2013 is een programmadirecteur AVP aangesteld om sturing te geven aan de uitvoering van het AVP. Om te zorgen voor verbinding met de operatie zijn aandachtsgebiedhouders uit de operatie aangesteld en is het portfolioproces ontwikkeld.

[23] KMTO: korpsmanagementteam overleg.

[24] De commissie Business en Informatie is een permanente commissie, adviserend aan het KMT,O met als doelstelling het bewaken van de meerjarige IV-strategie en te adviseren over keuzes in het toewijzen van middelen en/of prioriteit op het gebied van Informatievoorziening. De commissie bestaat uit drie politiechefs, de directeur IV, de directeur PDC en het diensthoofd ICT.

ontwikkelen van de volgende module (winkeldiefstal). Hiertoe zijn 2 extra ontwikkelteams aangetrokken en reeds van start gegaan. Daarnaast is een team ingezet op het vooronderzoek dat moet leiden tot het overzetten van functionaliteiten uit BVH naar OPP. Met het besluit om vol in te zetten op de doorontwikkeling van OPP, is ook besloten om nog beperkt te investeren in bestaande systemen die buiten de architectuur vallen (zoals BVH en Summ-IT). De migratie naar OPP is een belangrijke stap in het verder onder architectuur brengen van de politiesystemen. Om dit uitgangpunt te bewaken is de architectuurfunctie zwaarder neergezet.

Voor de vernieuwing van de transactionele systemen door OPP is het van belang dat er adequaat gestuurd wordt op de integrale afweging van business behoeften, op de beschikbare capaciteit en op de IV-inhoudelijke oplossingsrichtingen. Specifiek voor de vernieuwing van de transactionele systemen door OPP wordt een Programma Board ingericht bestaande uit twee politiecommissarissen, waarin de afstemming tussen de veranderingen voor de operatie en de IV wordt vormgegeven. Ook de besluitvorming over door te voeren wijzigingen in en de instandhouding van BVH en Summ-IT worden bij deze Programma Board belegd. Onder de Programma Board wordt operationele capaciteit aangezocht om in de rol van Senior Product Owner leiding te geven aan de uitvoering van de projecten.

Bekeken wordt of het wenselijk is dat de politie aansluit bij toetsingen door het Bureau ICT toetsing (BIT), OPP zou dan als eerste in aanmerking komen voor deze externe toetsing. Ter versterking van de quality assurance zal een functie worden ingericht die intern een vorm van een BIT-toetsing uitvoert op projecten en programma's conform de BIT-eisen en standaarden.

Nog realiseren

Behoudens de AVP resultaten die buiten scope zijn geplaatst, worden de niet behaalde resultaten na afloop van het AVP opgepakt door de staande organisatie. In bijlage 6 van de eindrapportage van de programmadirecteur is een overzicht opgenomen van de geplande resultaten die (nog) niet zijn behaald, waarbij is aangegeven waar deze na afloop van het programma zijn belegd. Voor OPP geldt dat de precieze volgorde van de resultaten nog nader bepaald moet worden op basis van de migratiestrategie die nu wordt uitgewerkt. Stap voor stap zullen de operationele processen in OPP worden ondergebracht zodat uiteindelijk de BVH en het tijdelijke opsporingssysteem Summ-IT uit kunnen worden uitgezet.

De planning van de uitvoering van de nog te realiseren resultaten is onderdeel van het proces van portfoliomanagement. De eerder genoemde verdeling van 70% voor ICT beheerlasten en 30% voor vernieuwing is een van de kaders voor het portfolioproces. Belangrijke uitgangspunten voor de portfolio 2018 zijn het afmaken van eerder gestarte initiatieven en het opstarten van nieuwe initiatieven die aansluiten bij de strategie van de politie.

Tot slot

De politie heeft de afgelopen jaren op het gebied van IV stappen gezet, maar het moge duidelijk zijn dat er nog veel moet gebeuren om de operatie nog beter te faciliteren. Ontwikkelingen in informatievoorziening zullen een steeds dominantere rol spelen in een almaar meer digitaliserende informatiegestuurde maatschappij. Het vraagt voortdurende alertheid om de veranderingen in de maatschappij en de criminaliteit bij te houden en dit vereist het wendbaar maken van de organisatie en een versnelling van de digitale transformatie van de politie. Hiervoor zal in de verhouding tussen personeel materieel een relatief groter deel van het politiebudget nodig zijn voor materieel, IV, vernieuwing en innovatie. Ook flexibiliteit op sterkteverdeling en het maken van afwegingen tussen kwaliteit, kwantiteit en technologie is een belangrijke randvoorwaarde om in te kunnen spelen op ontwikkelingen in de toekomst.

Afsluitend spreek ik mijn waardering uit richting alle mensen die een bijdrage hebben geleverd aan het AVP. Zonder de onverminderde en betrokken inzet van vele medewerkers van de politie zowel binnen de IV als uit de operatie, van uitvoering tot management, waren we niet zo ver gekomen. Ook dank ik de leden van de Review Board voor hun onafhankelijke, kritische en constructieve adviezen. Tot slot dank aan het departement en de minister van Veiligheid en Justitie voor hun betrokkenheid en steun.

D.G.T.M. Heerschop
lid korpsleiding / CIO